

ילקוט הכזבים של מיר עמוס בן גוריון

הכתבה הזאת אינה באה להתווכח עם ראשי המשטרה. וויכוח כזה הוא למטה מכבודנו. מסרנו עובדות יבשות וברורות. כל אדם שאינו מסווגר על-ידי מכונית-התעמולה הזדונית של הש.ב. המשטרה. והכתבלבים המתרפסים בפני מוסדות אלה, יוכל להסיק בעצמו את המסקנות הנובעות מעובדות אלה. שהן כעין סיכום למאורעות שקרו את אלי תבור.

תחת זאת הוצא האיש מביתו כשהוא קודח מחוס, בניגוד להוראתו המפורשת של הרופא. הופעלו נגדו כל האמצעים המופעלים לעתים רחוקות ביותר גם נגד פושעים חמורים, החשודים ברצח. לחקירה זו לא היה שום כיוון אלא להוכיח שאלי תבור משקר.

★ ★ ★

החקירה שזא נחקרה

א ידו נהגה המשטרה בדרך השיגרתית של גילוי פשעים, היתה הולכת בדרך שהיא מוכנת מאליה לכל חוקר משטרתי מאומן. היא היתה נוקטת באמצעים הבאים, לפי הסדר הבא:

- גביית עדות ראשונה מאלי תבור, והחתמתו על העדות.
- אחרי שתבור הודיע כי ראה היטב את אחד החוטפים ומסוגל לזהות את פניו, היה החוקר מביא אליו את אלבום החשודים של המשטרה («אלבום הפושעים» בניב העממי) כדי לברר אם אין החוטף מופיע שם, או אם אין אולי באלבום אדם הדומה לחוטף, דבר שהיה עוזר לייצל את החיפושים אחרי החשוד.
- הדבר לא נעשה — לא בשלב זה, ולא בשלב אחר של החקירה.

● שיחזור הפשע במקום הפשע, בנוכחות אלי תבור. תוך 16 שעות מרגע התחלת החקירה, שעה שאלי תבור שיתף פעולה במידה מלאה עם המשטרה, לא נעשה דבר.

● שיחזור נסיבות שיחוררו של אלי במקום ששוחרר, ושיחזור מהלכו הביתה. הדבר לא נעשה, ותוך חמישה ימים מראשית החקירה לא נחקר אפילו בעל-הקיוסק, שאצלו שתה תבור כוס עסיס מיד עם שיחוררו. בעל הקיוסק זיהה את אלי, כאשר חברי-המערכת עצמם שיחוררו את המקרה.

● ריכוז כל המאמצים לאיתור המקום בו טען החטוף שהחזיק תבור מסך לחוקרים פרטים רבים — מבנה הנוף, סוג החול, קירבת המים, תנועה אווירית, שער ברזל, סימני גוף ועוד פרטים, אשר כולם יחד מצטרפים לתמונה די ברורה כדי לפתח בחיפוש נמרץ, בשיתוף עם אלי, למציאת ה־מקום, תוך סיכויים טובים למשטרה למצוא.

● שום נסיון כזה לא נעשה תוך 40 שעות, לפני שאלי תבור סירב להמשיך בשיתוף-הפעולה לאור יחס החוקרים ויתר נימוקיו. להיפך, בשעת החקירה שאל צבי אהרוני בליגלוג: «או מה אתה רוצה, שניקח הליקופטר ונחפש?» הליגלוג לא היה במקום: הליקופטר היה מועיל לאיתור המקום, בהתחשב בכך שהחקירה היתה כה חשובה בעיני המשטרה עד שגויס סגן המפקח הכללי.

● בסך הכל, לאור התיאור, באים בחשבון רק שלושה שטיחים בסביבת תל-אביב. חיפוש מתאים היה בלי ספק מצמצם את האפשרויות לשטח אחד, ולאו דווקא בהליקופטר. מימצא המעבדה, שבדקה את החול שנמצא על גופו של אלי, גם הוא יכול היה להוסיף לאיתור המקום בו נמצא סוג זה של חול.

● בראשית החקירה עלה החשד כי החטיפה בוצעה על ידי קבוצת אנטי-ספורט, שפחדו מפני גילוייו של תבור. חשד זה הוסר מן הפרק רק בגלל עדותו של תבור על אופי חקירתו. אולם אילו היתה המשטרה באמת «חוקרת בכל הכי-חנים», כפי שטענה בהודעותיה, היתה בלי ספק עורכת מיסדרויהו של חשודי הספורט או אחרים, הידועים למשטרה.

★ ★ ★

השמצה לזא חקירה

כ ל זה לא נעשה. המשטרה הלכה בדרך משלה: להור כיח כי החטיפה בוצעה על-ידי חברי מערכת העולם הזה. אילו האמינה המשטרה עצמה בכך, היתה הדרך לגילוי ה־אמת פשוטה בתכלית: המשטרה היתה מומינה בעת ובעונה אחת לחקירה את כל חברי מערכת העולם הזה, כל אחד מהם לחדר אחר, והיתה גובה מהם עדות מפורטת.

● אילו צדקה המשטרה בסענתה על הביטחון היתה בדיקת ה־אליבי של כל הנוגעים בדבר, וכן השוואת עדויותיהם ה־מפורשות, צריכים לגלות די עובדות לביטוח הטענה. אולם עד היום, ששה ימים תמימים מאז ראשית החקירה נגד תבור, לא הוזמן איש מאנשי העולם הזה, או מהקשורים בעתון, לחקירה כלשהי.

● לעומת זאת ריכזה המשטרה את מאמציה בכיוון אחר: להמריץ את אלי תבור להחליף את פרקליטו, שמואל תמיר, במישהו אחר, הקרוב יותר למשטרה. זהו אמנם המחמאה הטובה ביותר מצד המשטרה לתמיר, אבל עם זאת מההה־נסיון מפורש זה עבירה חמורה על תקנות המשמעת של המש-

● על אחד המקרים האלה, כאשר הועבר סמל-משטרה מתפקידו למרות שלא נמצא אפילו אשם בעוון הספעה על בחירת פרקליט, נמטר בשעתו בהעולם הזה (1034).

של פקודת החוק הפלילי. העונש המקסימלי: 7 שנות מאסר. ● אם שיקר תבור בהודעתו, הרי בוצע עוון לפי סעיף 123, אשר שופטי ישראל נוהגים להטיל עליו קנס כספי קטן בלבד.

לפי ההגיון, היה חוקר רגיל, אפילו חשד בשתי האפשרויות כאחת, פותח מיד בחקירה נמרצת כלפי החשד ה־ראשון, החמור והמסוכן פי כמה, ושהיה מקום לחשש כי

עמוס

עקבותיו יטושטשו במהירות. את חקירת החשד השני, הפעוט היה משאיר לשלב מאוחר יותר, מאחר שאת עקבותיו מ־מילא א־אפשר היה לטשטש, ומאחר שהעבירה עצמה קטנה. מוזר כי הקצינים שהתאספו בצורה כה מוזרה במחוז באותו ערב, נהגו לפי הגיון הפוך. הם לא עשו דבר כדי לחקור את האפשרות של חטיפה. תחת זאת ריכזו את כל מאמציהם בכיוון השני: לאלץ את אלי תבור להודות ש־עדותו כוזבת.

● יתר על כן, אילו חשדה המשטרה באמת מלכתחילה כי העדות כוזבת, ושיש לה עניין בעוון פעוט, לא היה צורך להוציא את אלי תבור מביתו לשם חקירה דחופה, תוך שימוש באמצעים פסולים של לחץ גופני, כגון שלילת שינה הכנסה לצינוק ומניעת אוכל. אפשר היה לגבות את העדות בביתו, כנהוג במקרים כאלה, לדחות את המשכה למחרת היום, לתת לאיש שסבל מאלה גלולילעין, שאושר על-ידי רופא מוסמך, לנח ולישון.

ב שעה 8 בערב, כיום הראשון שעבר, לקח ע.מ.מ. חיים ענטיין את אלי תבור מביתו למטה מחוז תל-אביב של המשטרה, לשם חקירה.

באותו רגע לא ידעה המשטרה, בודאי לא באופן רשמי, דבר, אלא שאלי תבור נעלם יום קודם לכן, וכי חזר זה עתה לביתו. במשך 16 השעות שלפני כן ערכה מחלקת החקיר-רות של אזור ב' של הגפה הצפונית בתל-אביב חקירה על היעלמו של תבור, בהתאם להנחיות שקיבלה מידי עורכי העולם הזה בעדות רשמית. הנחיות אלה התבססו על ההנחה שהיה קשר בין היעלמו של תבור לבין גילוייו בשטח ה־פורט, וחקירת המשטרה היתה מכוונת כולה לאפיק זה (ה־עולם הזה 1052).

באותו רגע לא השמיע עדיין שום אדם בפומבי את ההש-ערה כי אלי תבור נחטף בידי הש.ב. או מוסד הקשור עמו. האדם היחיד שחשד זה התגב אל לבו, שמואל אלטכואר, אביו של אלי, אמנם פנה לחי"כ ישראל רוקה, שטילפן למזכיר ראש-הממשלה. אולם הובר לא פורסם ברבים, ולי־משטרת ישראל לא היה עדיין מושג על כך.

● כך נשארה העובדה הבלתי-מעוררת: כאשר הגיע אלי תבור, בלוחית הקצין והשוטרים, למטה מחוז תל-אביב, לא ידע איש בצמרת המשטרה כי קיימת הטענה שיש קשר בין חטיפת תבור לבין הש.ב.

● זוהי העובדה המכרעת, הנותנת את הרקע לכל מה שקרה כעבור כמה דקות למטה המחוז, ברחוב השחר 9, תל-אביב.

★ ★ ★

החוקרים: ש.ב.

ע צב העובדה שבדירתו של תבור הופיע ע.מ.מ. חיים ענטיין היתה מוזרה. הוא לא בא מיד עם היודע שובו של תבור. בדירה הופיעו תחילה הסמל בני מן המדור הפ־לילי של המחוז ושוטר במדים, שחיכו לסיום הבדיקה ה־רפואית. עד אותו רגע עוד התנהל הכל בדרך הטבע.

● הדבר הבלתי-טבעי הראשון קרה כאשר לפתע עני־טין, קצין עליון, במדים, בדירה הוא התפרץ פנימה בהת־רגשות, טילק כל מי שבא בדרכו, סיים במחירי את בדיקת הרפוא, לא נתן לאשתו של תבור למסור לו את הגלולה ש־הרופא ביקש לתת לו, והוציא את תבור מן הדירה כמעט בכוח. צורת התנהגותו של ענטיין, אדם בעל תואר משפטי שאינו יודע כנסירות, דמתה בכל המובנים למאסר חשוד מסוכן.

● כשהגיע תבור למטה המחוז, לא חיכו לו האנשים שתפ־קידם היה לספל במקרה זה: קציני המחלקה הפלילית של האזור, שניהלו את החקירה עד לאיתור רגע, והשקיעו בה את מלוא מרצם וכשרונם.

● לעומת זאת ישבו בחדר, כאשר תבור נכנס אליו: רמ"ח מאיר נוביק, ראש המחלקה לתפקידים מיוחדים במטה הארצי: ס.מ.מ. צבי אהרוני, מאותה מחלקה; ואיש בתלבושת אזרחית שהעותנאים הגדירוהו כאחד מראשי הש.ב.

● לא נוביק ולא אהרוני הם קציני-משטרה שמקצועם לחקור עדים או חשודים בעבירות פליליות, ואין להם הכשרה מק־צועית לכך. כאנשי המטה הארצי, לא מקובל שיתערבו ב־חקירה שיגרתית, המתנהלת בדרג של נפה. לא היה ספק כי עוד לפני הופעת תבור, הוצאה החקירה מידי אנשי הפלילית ומן הדרג הנפתי, והועברה לדרג המטה הארצי, לידי קצינים שהם חוקרים פוליטיים. מאיר נוביק הוא המקשר הרשמי בין המשטרה לבין הש.ב. צבי אהרוני העיד בשעתו בשבועה כי היה חוקר הש.ב., ויש להניח כי עד היום הוא שייך בדרך זו או אחרת לאותו מוסד.

● לאור העובדה שעד אותו רגע איש לא טען כי יש קשר בין החטיפה לבין הש.ב., היה הרכב זה יותר מאשר מוזר. הוא עצמו הצביע בכיוון שהועלה רשמית על-ידי עורכי העולם הזה, במסיבת העתונאים שלהם, יותר מאוחר, רק בשעה 9.30 באותו ערב.

● בשעה אחת אחרי חצות, או סמוך לשעה זו, הופיע בבקום עמוס בן-גוריון, סגן המפקח הכללי, ראש אגף האירגון, המכוונה על הקשרים בין המשטרה והש.ב., אך אינו אחראי לאגף החקירות. מתעוררת השאלה: מי יכול היה להורות בשעה כזו לאיש כזה לקחת חלק פעיל בחקירה כה שיגי־רתית ורגילה.

★ ★ ★

פשע מוד עוון

א לי תבור טען בהודעתו כי נחטף בידי אלמונים, שהוא חושד כי הם עלולים להיות אנשי ש.ב. או מוסד קשור עמו.

● מבחינת ההגיון המשטרתי המקצועי, הצטיירה באותו רגע התמונה להלן:

● אם צדק תבור, הרי בוצע פשע חמור לפי סעיף 254